

Siunissamut isigaluni pisariaqartitat aallaavigalugit ulluunerani paaqqinnittarfinni atorfinitsitsinernut, ilinniartitaanernut, pikkorissaaqqinnernut ilinniarsimasunillu sulisunik attatiinnarsinnaanermik qulakkeerinninnissaq siunertaralugu UPA 2017-imi periusissanut iliuuserisassanullu pilersaarummik saqqummiussinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit)

pillugu

Ilinniartitaanernut, kultureqarnermut, Ilisimatusarnermullu Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaneerpeqarnerani saqqummiunneqartoq

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanernut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliap kingullermik suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Vivian Motzfeldt, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Ineqi Kielsen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Poul Hansen, Demokraatit

Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit

UKA2016-ip ingerlanerani ulloq 7. oktober 2016-imi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Nunatsinni ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut ilinniarsimasut pillugit periusissatut iliuusissatullu pilersaarummik saqqummiuseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaat siunnersuuteqartup siunnersuuteqarnermigut kissaatigaa. Ulluunerani paaqqinnittarfinni atorfinitsinerit, ilinniartitaanerit, pikkorissaaqqinnerit ilinniarsimasunillu sulisunik attassinissap pisariaqartitat aallaavigalugit qanoq qulakkeerisoqarsinnaanersoq periusissatut iliuusissatullu pilersaarut siunissami aqqutissiuussissaaq. Periusissatut iliuusissatullu pilersaarutit UPA2017-imi Inatsisartunut saqqummiunneqarnissaa kissaatigineqarpoq.

2. Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siunnersuutip siullermeerneqarneranut atatillugu periusissatut iliuusissatullu pilersaarutissatut siunnersuutigineqartup imarisassaatus kissaatigineqartut annertuumik isumaqatigineqarput. Pilersaarutilli taassuma tunniunneqarnissaanut killissarititap UPA2017-imit UKA2017-imit kinguartinneqarnissaa Inatsisartunit isumaliutigineqassasoq Naalakkersuisut qinnutigaa. Tamanna Inatsisartunit annertuumik taperserneqarsorinarpoq. Ilaatigut kommunit sulisullu ilinniarsimasut sukumiisumik peqataatinneqarnissaannik Naalakkersuisut kissaateqarnerat kinguartitsineritut pissutaavoq. Tamanna ilaatigut tunngavilersuutigalugu siunnersuut Kultureqarnermut, Ilinniartitaaneritut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliamit suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

3. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Nunatsinni ulluunerani paaqqinnittarfinnut pigisatta akisunersaat – tassa meeqqagut - tunniuttarpat. Taamaattumillu siunnersuutip matuma siullermeerneqarnerani annertuumik isumaqatigiittoqarnera ataatsimiititaliamit nuannaarutigineqarpoq.

Ulluunerani neqeroorutinut tunngasut ataatsimiititaliap pingaartumik 2016-imi sammivai, taakku nunatsinni ulluunerani paaqqinnittarfinnut, tamatumalu saniatigut angerlarsimaffimmi paarsisartunut assigisaannullu, attuumassuteqarlutik. Siunnersuummi matumani ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut kisimik pineqarnerat tassunga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq. Tamanna taamaallaat piumasaaqatit minnerpaaffissattut aammalu Naalakkersuisut periusissatut iliuusissatullu pilersaarummik suliaqarneranni killiliisuunngitsut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq. Aammattaaq tassunga atatillugu meeqqanut suli atualinngitsunut, tassa meeqqanut 0-inut 6-inut ukiulinnut, neqeroorutit pitsanngorsarneqarnissaa siunnersuummik matuminnga siullermeerinninnermi

Naalakkersuisut akissuteqaataanni siammasinnerusumik qitiutillugu sammineqalersimasoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Meeqqat suli atualinngitsut pillugit ataatsimiititaliap suliaqarneranut atatillugu ataatsimiititaliamit oqaatigineqarsinnaavoq nunatsinni ulluunerani paaqqinnittarfiit akornanni assigiinngiaartoqartorujussuummat, tassungalu ilanngullugu paaqqinnittarfiit ataasiakkaat namminneq pisariaqartitaat unammilligassaasaallu eqqarsaatigalugit. Ulluunerani paaqqinnittarfiit suliffeqarfittut tamarmik immikkut periuseqarnerat pissusissamisorpoq. Tamanna ilaatigut makkunatigut assigiinngissuteqarnermik pissuteqarsinnaavoq:

- kommunalbestyrelsit namminneq pingaernerutitaat
- najukkami aqutseriaaseq
- piginnaasat, oqartussaaffiit, inissaqassuseq aammalu paaqqinniffiup sulisuisa soqutigisaat
- paaqqinnittarfiit ataasiakkaat atuisunik katersuutsitsisarnerat
- paaqqinnittarfimmi meeqqat pisariaqartitaat

Taamaattumik periusissatut iliuusissatullu pilersaarummi siunnersuutigineqartumi najukkami kommuninilu pissutsit taaneqartut taakku eqqaamaneqarnissaat ataatsimiititaliap kaammattuutigaa, taakku pingaaruteqarlutillu sunniuteqarluartuummata.

Naalakkersuisut akissuteqaamminni paasissutissiipput:

”Meeqqat ataasiakkaat ineriartorneranni taperserniarlugit atuutilersitsinermi sakkut ineriartortinniarlugit ukiuni kingullerni annertuumik suliaqartoqarpoq. Paasiniaanerni sakkut ineriartortinneqarnerisa saniatigut suli atualinngitsunut suliniuteqarnermi pineqartoq tasaanikuuvoq ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut akademikerisut diplomeqalernissamut ilinniartitsineq, perorsaanermik suliaqarnermi atortunik ineriartortitsineq, kommunini ingerlatsivinni pisortat ataatsimeersuarnerat, nunaqarfinni ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut pikkorissartinneqartarnerat siunnersorneqartarnerallu kiisalu Kalaallit Nunaanni sumiiffinni assigiinngitsuni meeqqerivimmiit atuarfinnerut ikaarsaariartarneq pillugu ataatsimeersuartitsinerit ataatsimiinnerillu arlallit. Holdit qulingiluat nalinginnaasumik perorsaanermi 2015-imi akademikerisut diplomeqalerniarlutik ilinniarneq naammasinikuuat.”

Suliniutit taamaattut ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarput, tamatumali peqatigisaanik siunnersuut matumani pineqartoq akuerineqassagaluarpas tamatuma sulisut tamarmiusut

annertunerusumik isiginiarneqalernissaannik nassataqassammat oqaatigineqassalluni. Taasisutissatut siunnersuummi aalajangersarneqartutut:

Nunatsinni ulluunerani paaqqinnittarfinni

- atorfinitsitsineq,
- ilinniartitsineq,
- ilinniartitseqqinneq aammalu
- sulisunik ilinniarsimasunik **tamanik** attassisinnaaneq (ataatsimiititaliap erseqqissaataa)

Tassa imaappoq siunissami sulisussat ilinniartitaanerat aallarnerfigalugu aallussineq aallartinneqartariaqartoq kiisalu sulisut nunatsinni paaqqinnittarfinni sulisooreersut aamma ilanngullugit aallunneqartariaqartut. Ulluunerani neqeroorutitut tunngasut pillugit ataatsimiititaliap kommuninik siusinnerusukkut ataatsimeeqateqarnerani apeqquteqartarneranilu ilaatigut paasinarsivoq taamaallaat Nuup illoqarfiani perorsaasut amigaatigineqartuutut. Taama amigaateqarnerup assigaa perorsaasutut atorfiit tamarmiusut 40-50 %-ii inuttaqanngisaannarmata. Tamanna malitseqarteqqullugu ataatsimiititaliap Naalackersuisunut kaammattuutigaa.

Ilaatigut nunatsinni ulluunerani paaqqinnittarfinni perorsaasutut sulisussagut nunatsinni nammineq ilinniartissinnaavagut. Taamaattumik periusissatut iliuusissatullu pilersaarutissatut siunnersuutip ilaatut pissutsit matuma kinguliani allassimasut minnerpaamik misissoqqullugit ataatsimiititaliap Naalackersuisunut sakkortunerpaamik kaammattuutigissavaa:

- Perorsaasutut ilinniarsimasunit perorsaasutullu sulisunit allanit qanoq amerlatigisut nunatsinni ulluunerani paaqqinnittarfinni (imaluunniit allani ilinniagarisimanngisaminnik) sulisuuppat?
- Perorsaasutut ilinniarsimasunit perorsaasutullu sulisunit allanit qanoq amerlatigisut nunatsinni ulluunerani paaqqinnittarfinni sulilersimagaluarlutik ukiualut ingerlaneranni suliunnaarsimappat?
- Nunatsinni ulluunerani paaqqinnittarfinni suliffissat immikkut ilinniagaqarsimanissamik piunasaqaateqarfusut qanoq amerlatigisut ilinniarsimanngitsunit (utaqqiisaasumik) inuttaqartinneqartat?
- Ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut ilinniarsimanngitsut qanoq amerlatigisut pikkorissarnernik/ilinniartitaanernik piginnaanngorsaataasunik neqeroorfigineqartat?
- Najukkani suleqatigiiaat ataasiakkaat agguaqatigiissillugu qanoq sivistutigisumik sulisimappat?

- Suleqatigiiaat ataasiakkaat tamarmiusut agguaqatigiissillugu qanoq sivilutigisumik sulisimappat?

Periusissatut iliuusissatullu pilersaarummik ersarissumik, nalinginnaasumik sulinermi atorluarneqarsinnaasumik suliaqarsinnaanermi apeqqutitut taakkununga akissutit pingaaruteqarluinnartut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Pilersaarutitut siunnersuutigineqartoq tunngaviusumik annertunerusumik suliaqarfiusariaqartut, tassungalu ilanngullugu kommuninik oqartussanillu allanik susassaqtunik inunnillu peqataatsiffiusariaqartoq Naalakkersuisut assigalugit ataatsimiititaliaq isumaqarmat ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut qinnutigaat:

“Periusissatut iliuusissatullu pilersaarutit suliarineqarnerani atuisut suliamut attuumassuteqartut peqataatinneqarnissaat Naalakkersuisut qulakkeerusuppaat, tamassumalu kingorna UPA2017-imi naammasineqassappat pitsaassusiliinissap pisinnaanissaa qularalugu. Naalakkersuisut taamaammatt qinnuiginnipput taasissutigineqartussa q allanngortillugu periusissatut iliuusissatullu pilersaarut kingusinnerpaamik UKA2017-imi saqqummiunneqartussanngorlugu Naalakkersuisut peqquneqassasut.”

Pilersaarummik atorneqarsinnaasumik pitsaasumillu suliaqarnissamat piffissaliussanik piviusorsiorunik Naalakkersuisut naliliinerat ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq. Taamaattorli ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut eqqaasitsissutigissavaa ataatsimiititaliam suliarineqarnissaanik kissaat Inatsisartunit taamaallaat saqqummiunneqarmat. Aammattaaq taasissutissap oqaasiliorneqaaqqaarnera naapertuutinngitsoq Naalakkersuisut isumaqarunik Naalakkersuisut ilaatigut ilaasortap siunnersuutaanut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussisinnaasut. Tassungarpiarli atatillugu pilersaarutit kissaatigineqartup annertussusissaanut paasinnineq aallaavigalugu allannguutissatut siunnersuut kissaatigineqartoq ataatsimiititaliamit saqqummiunneqarpoq. Taamaattorli ataatsimiititaliamit malugineqarpoq Naalakkersuisut akissuteqaataanni kalaallisut danskisullu allassimaneri assigiinngissuteqartut, takuuk issuaaneq. Tassani ataatsimiititaliap Naalakkersuisut qinnuigiinnassavaat ataatsimiititaliap kaammattuutaa tusaatissatut tigussagaat.

Pilersaarummik siunnersuutigineqartumik Naalakkersuisut suliaqarnerminni matuma kingulianiittut isumaliutigisariaqaraat siullermeerinninnermi kissaatigineqarmat ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq:

- sulinermi avatangiisit, tarnikkut timikkullu
- ingerlatsinerup, pisiortorerup, uppersaasiisarnerup il.il. isumagineqarneranni allaffissornermik sulisut atorpeqartarnerat.
- perorsaasunik ullumikkut pigisatsinnik, tassungalu ilanngullugu sulisunut meeqqanullu allanut sanilliullugu perorsaanikkut piginnaasaannik atorluaanerunissaq
- najugaqarfinni inuttakitsuni ulluunerani paaqqinnittoqarnikkut neqeroorutini unammilligassat
- nunaqarfinni ulluunerani paaqqinnittarfeqanngitsunik perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik neqeroorutit

Unammilligassat taakku ataatsimiititaliamit taperserpeqarput.

4. siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Inatsisartut suleriaasianni § 33 imm. 1. Allassimavoq aalajangiiffigisassatut siunnersuutitut allaffissornermik aningaasatigullu kingunissaritinneqartut siunnersuutip tunngavilersuutaanut ilanngunneqartarnissaat

Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasatigut kingunissaritinneqartut naatsorsuutigineqartunut naleqquttut, periusissatut iliuusissatullu pilersaarummik suliaqarnermi allaffissornermik Namminersorlutik Oqartussat AC-mut ukiup affaanut aningaasartuutaasartunut naleqquttuusut, 250.000 kr. atorpeqassat. Peqatigisaanilli oqaatigineqarpoq Naalakkersuisut periusissatut iliuusissatullu pilersaarummik apersuutigineqartumik suliaqarnertik imaluunniit sulisuoqarnermut tunngasunnut allanik suliaqarnertik aallartereersimappassuk aningaasartuutissat taakku annikillisinneqarsinnaasut. Naalakkersuisut UKA2017-mi saqqummiussinissamut kinguartitsinissamik qinnuteqaatsik akuerineqassappat, Naalakkersuisut aningaasatigut kingunissaritinneqartut oqaaseqaateqarfigisimangikkaat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Aningaasatigut kingunissaritinneqartunut nalileeqaarnerup akorngutissaqartinneqannginnera ataatsimiititaliamit tusaatigssatut tiguneqarpoq.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliap **isumaqatigiittup** allannguutissatut siunnersuut imaattoq saqqummiuppaa:

“Siunissamut isigaluni pisariaqartitat aallaavigalugit ulluunerani paaqqinnittarfinni atorfinitsitsinernut, ilinniartitaanernut, pikkorissaaqqinnernut ilinniarsimasunillu sulisunik attatiinnarsinnaanermik qulakkeerinninnissaq siunertaralugu UKA 2017-imi periusissanut iliuserisassanullu pilersaarummik saqqummiussinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.”

Allannguutissatut siunnersuut **akuerineqassasoq** ataatsimiititaliap isumaqatigiittup **inassutigaa**

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Vivian Motzfeldt
Siulittaasoq

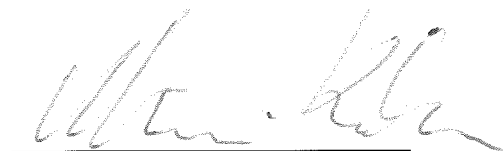
Peter Olsen
Siulittaasup tullia

Ineqi Kielsen

Poul Hansen

Mimi Karlsen